ἈΚΟΛΟΥΘΊΑ
ΤΟΥ͂ ὉΣΊΟΥ ΠΑΤΡῸΣ ἩΜΩ͂Ν
ΓΕΡΑΣΊΜΟΥ
ΤΟΥ͂ ΝΈΟΥ ἈΣΚΗΤΟΥ͂,
ΤΟΥ͂ ἘΝ ΤΗ͂Ι ΝΉΣΩΙ ΚΕΦΑΛΗΝΊΑΣ.

Ψαλλομένη τῇ κ΄. τοῦ Ὀκτωβρίου Μηνός.

Συγγραφεῖσα παρὰ Μητροφάνους Ἱερομονάχου τοῦ Ναυπλίου.

Νεωστὶ τυπωθεῖσα, καὶ ἐπιμελῶς διορθωθεῖσα.

ἯΣ ἘΝ ΤΩ͂Ι ΤΈΛΕΙ,

Καὶ ἔκθεσις σύντομος τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως εἰς ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν.

ἘΝΕΤΊΗΣΙΝ; 1750.

Παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Βόρτολῃ.

CON LICENZA, DE' SUPERIORI.

ἘΠΙΣΤΟΛΗ΄.
ΤΟΥ͂ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑ΄ΤΟΥ ΠΡΩ΄ΗΝ ΜΑΙ΄ΝΗΣ ΚΥΡΙ΄ΟΥ
Ἱ΄ΕΡΕΜΙ΄ΟΥ·

Ὡς ἐκ προσώπου τῆς περιφήμου νήσου Κεφαλληνίας, ἀναφερομένη πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριον Κύριλλον.

Ἐγκωμιαζομένου δικαίου εὐφρανθήσονται λαοὶ, ἡ προφητικὴ ἔλεγε φωνή. ἀλλ' ἡμῖν οὐ μόνον εὐφροσύνην Πνευματικὴν προξενεῖ ἐγκωμιαζόμενος ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος, ἀλλὰ καὶ εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν ἀμύθητον προτροπήν. μᾶλλον δὲ ἀνακουφίζει τὸ βάρος τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, καθὸ ἕκαστος τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν ὀφείλει τιμᾶν, καὶ ἐπαινεῖν, τοὺς εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως ζήσαντας. ὁ γὰρ ἔπαινος, μισθός ἐστι τῆς ἀρετῆς κατὰ τὸν εἰπόντα· καὶ ὁ ἐπαινῶν τὴν ἀρετὴν, αὐτὸν ἐπαινεῖ τὸν Θεὸν, παρ' οὗ τοῖς ἀνθρώποις ἡ ἀρετή. Διὰ τοῦτο καὶ πρότερον ἀνεφέραμεν ἐκ μέρους τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ αὐτοῦ Πατρὸς εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον. καὶ νῦν συμμίκτῳ προθυμίᾳ καὶ ἐλπίδι ἔγνωμεν ἀναφέραι ταῦτα πρὸς τὴν σὴν σεβασμιωτάτην σύνεσιν, δεόμενοι ἱκετικῶς ἀξιῶσαι ἐκδοθῆναι συνοδικῶς, τιμᾶσθαι κανονικῶς, καὶ ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ὁσίων καὶ ἁγίων ἀνδρῶν καταλεχθῆναι ὁ ἡμέτερος οὗτος Πατήρ.

Εἰσὶ δὲ Ταῦτα.

Ἦν ὁ ὅσιος Πατὴρ Γεράσιμος ἐκ τῆς Πελοποννήσου ὁρμώμενος, ἐκ χώρας λεγομένης Τρίκκης, ἢ Τρίκκαλα κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. ἔτυχε γονέων οὐχ ἧττον τὴν εὐσέβειαν εὐγενῶν, ἢ τὸ γένος, καὶ πλουσίων ἀρχόντων. Ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς ἡλικίαν, περιῆλθε καὶ Ἑλλάδα, καὶ Θετταλίαν, καὶ Θράκην, ζητῶν πανταχοῦ τὴν ψυχικὴν τελειότητα. διέτριψεν ἱκανὸν καιρὸν μονάσας ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἄθω, ἐν ᾧ τοῖς τῆς ἀρετῆς καλλίστοις ἄνθεσιν, ἅτινα παρὰ τοῖς ἐκεῖσε ἀσκουμένοις μοναχοῖς ἔγνω, ἑαυτὸν καθωράϊσε. μετὰ δὲ ταῦτα, εἰς τοὺς σεβασμίους τόπους τῆς Ἱερουσαλὴμ μετέβη χάριν προσκυνήσεως· ὅπου διαμείνας ἱκανὸν καιρὸν, εἰς τὸν τῆς Ἱερωσύνης βαθμὸν κανονικῶς ἀνεβιβάσθη παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Κυρίου Γερμανοῦ. παρ' οὗ καὶ συγχώρησιν λαβὼν, μετέβη εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου καὶ τεσσαρακονθήμερον νήστης διετέλεσε, κατὰ μίμησιν τοῦ δεσπότου. καὶ πολλοὺς περιελθὼν τόπους καὶ νήσους, τελευταῖον καὶ τὴν ἡμετέραν νῆσον κατέλαβεν. ἔνθα πολλοὺς διετέλεσε χρόνους, τοὺς πιστοὺς παραινῶν καθεκάστην εἰς τὸ κατὰ Χριστὸν καὶ θεαρέστως ζῆν. Εἰς γηραλέαν δὲ ἤδη πεφθακὼς ἡλικίαν, καθ' ἑαυτὸν μονάσαι ἠθέλησε. διὸ εὑρών τινα ναὸν πεπαλαιωμένον ἔν τινι τόπῳ Ὁμαλὰ καλουμένῳ, ἀνήγειρε τοῦτον, καὶ ἐκ βάθρων ἀνεκαίνισε, καὶ εἰς διαγωγὴν ἰδίαν ἀνῳκοδόμησεν. Ἀλλ' οἱ ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ προέχοντες, γνόντες τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν, ἠνάγκασαν αὐτὸν ἀποδεχθῆναι τὰς ἐκείνων θυγατέρας, ὅσαι δηλαδὴ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ἠσπάζοντο, καὶ θεαρέστως βιοῦν προείλοντο. ἐδέχθη τὸ τοιοῦτο βάρος εἰς ψυχικὴν ὠφέλειαν ὁ Πατήρ. καὶ συνήχθησαν τὸ πρῶτον τινὲς, ἃς καὶ διετέλεσε διδάσκων τὴν μοναδικὴν καὶ Ἀγγελικὴν πολιτείαν χρόνους οὐκ ὀλίγους. Οὗτος ὁ ἅγιος Πατὴρ διετέλεσε χρόνους τριάκοντα, τὶ ἐν τῇ ᾠκοδομηθείσῃ παρ' αὐτοῦ μονῇ, τὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἄρ-

του τὸ σύνολον μὴ γευσάμενος, ἀλλὰ διέζη ὀσπρίοις μόνον ὀλίγῳ ὕδατι βεβρεγμένοις, καὶ συνεχῶς δακρύοις καὶ προσευχαῖς καὶ καὶ ἀγρυπνίαις ἑαυτὸν καθήγνιζε. Καὶ ποτὲ τῆς νήσου ὑπ' ἀνομβρίας πασχούσης, διὰ προσευχῆς ὑετὸν καταγαγὼν αὐτὴν ἐθεράπευσεν. Οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἀσθενεῖς καὶ δαιμονῶντας ἰάσατο. ὧν τὰ πάθη καὶ τὰ ὀνόματα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. Πιστεύεται βεβαίως παρὰ πᾶσι τοῖς ἐνταῦθα χριστιανοῖς, διαφυλαχθῆναι τὴν νῆσον ταύτην ἀναιχμαλώτιστον ἐν τῷ καιρῷ τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν μάχης διὰ προσευχῆς τοῦ αὐτοῦ Πατρός. Τὰ δὲ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ θαύματα, εἴ ἐστι τις ἐκ ταύτης τῆς νήσου, ὃς μὴ μετέλαβεν ἐκ τούτων, ἢ τις τῶν ἐκείνου συγγενῶν, γέγονεν ὅμως θεατὴς πολλῶν θαυμάτων. Γυνή τις δαιμονιζομένη ἤχθη εἰς τὴν τοῦ ἁγίου μονὴν θεραπείας χάριν, ἥτις εὐχερείας λαχοῦσα, καὶ ὑπὸ σατανικῆς ἐνεργείας κινουμένη, κατέπεσεν εἰς φρέαρ βαθύτατον. ἀλλ' ἐπιφανέντος τοῦ Ἁγίου, οὐ μόνον διεσώθη τοῦ πνιγμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνοχλοῦντος ταύτην δαίμονος ἠλευθερώθη. Ἐκοιμήθη δὲ οὗτος ὁ ὅσιος ἐν ἔτει τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ. αφοθ΄. Αὐγούστου δεκάτῃ πέμπτῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἦν ἀδύνατον κρύπτεσθαι ἡ τοῦ ἁγίου ἀρετὴ, διὰ τοῦτο μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον ἠβουλήθησαν ποιῆσαι ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου, ἥτις καὶ γέγονε παρὰ τοῦ Ἐξάρχου τοῦ τότε τὸν θρόνον τῆς βασιλευούσης πόλεως Κυρίου Ἱερεμίου κανονικῶς, καὶ νομίμως κατέχοντος, ἐν ἔτει αφπα΄. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἐναντίων πρὸς κατηγορίαν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κινούμενοι ἐλάλουν ἀσέβειαν, ἠναγκάσθημεν προσταγῇ τοῦ μακαρίτου Φιλαδελφείας Κυρίου Γαβριὴλ αὖθις ἐνταφιάσαι, ὃ καὶ γέγονεν, ἐάσαντες τὸ Ἱερὸν ἐκεῖνο λείψανον ἐν τῇ γῇ μέχρι τῆς τοῦ Φιλαδελφείας διορίας, καὶ πάλιν δευτέραν ποιήσαντες ἀνακομιδὴν, εὕρομεν τὸ αὐτὸ λείψανον ἀκέραιον, πᾶσαν εὐωδίαν ἐκπέμπον καὶ ἰάματα. ἔμεινε δὲ ἐν τῇ γῇ τὸ τοῦ Ἁγίου Λείψανον, τὶ πρῶτον, τὶ ὕστερον, χρόνους δύο, καὶ μῆνας ὀκτώ.

ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑῚ ΤΩ͂Ν ΜΑΡΤΎΡΩΝ.

Ταπεινὸς Ἐπίσκοπος Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου Παχώμιος.

Φραγκίσκος ὁ Μεταξᾶς καὶ Οἰκονόμος.

Ζαχαρίας Ἱερεὺς ὁ Βαλιανὸς καὶ Σκευοφύλαξ.

Δανιὴλ Ἱερομόναχος ὁ Μαρκέτος.

Ματθαῖος Ἱερεὺς ὁ Στελιανός.

Θεόδωρος Ἱερεὺς ὁ Πινιατόρος καὶ Πρωτοπαπᾶς.

Θεοχάρης Ἱερεὺς ὁ Βάλσαμος.

Ἀλέξανδρος Ἱερεὺς ὁ Βάλσαμος.

Ἀντώνιος Ἱερεὺς ὁ Βάλσαμος.

Ἰωάννης Τζιμάρας, μαθητὴς τοῦ Ἁγίου.

Πέτρος Κώνης, μαθητὴς τοῦ Ἁγίου.

Ἰωάννης Βαπτιστὴς ὁ Μεταξᾶς.

Ἄγγελος Κόκκινος.

Θεόδωρος Χαλκιόπουλος μαθητὴς τοῦ Ἁγίου.

Ἀντώνιος Βάλσαμος μαθητὴς τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου.

ΣΥΝΟΔΙΚῊ ἘΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ͂ ΠΑΤΡΙΆΡΧΟΥ

ΚΥΡΙ͂ΛΛΟΣ

ἘΛΈΩ ΘΕΟΥ͂ ἈΡΧΙΕΠΊΣΚΟΠΟΣ

Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, τοῖς κατὰ Χριστὸν πολιτευομένοις, χάρις καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅσιον ἅμα, καὶ τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας πληρώματι (εἴπερ τι ἄλλο) λυσιτελέστατον φαίνεται, τοὺς ἀρετῇ διαπρέψαντας ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ, καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τελεταῖς ἐτησίοις, καὶ ὕμνοις ἐγκωμίων γεραίρεσθαι. Ἐκεῖνο μὲν, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ὁμοδούλων τιμὴ, ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην εὐνοίας, ὥς που κάλλιστα φιλοσοφῶν ὁ Καισαρείας διδάσκει Βασίλειος, καὶ ὅτι ὁ τοῖς κατ' ἀρετὴν βεβιωκόσιν ἀπονεμόμενος ἔπαινος δι' ἀρετῆς εἰς Θεὸν ἀναφέρεται, παρ' οὗ πᾶσα ἀρετὴ εἰς ἀνθρώπους, οἷά που Θεολογῶν ἀποφαίνεται Γρηγόριος ὁ τῆς Θεολογίας ἐπώνυμος. πρόσθες δὲ, ὅτι καὶ ὡς χρέος ἡμῖν τοῖς τοιούτοις ἀφοσιωτέος ὁ ἔπαινος, ἵνα μηδενὶ μηδὲν ὀφείλωμεν κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον. Λυσιτελέστατον δὲ τοῖς πᾶσιν ὁμοίως, ἐπειδὴ ὁ περὶ τὰ καλὰ ἔπαινος τοὺς ῥαθυμοτέρους ἐγείρειν τε πέφυκε, καὶ παραθήγειν εἰς ζῆλον καὶ μίμησιν τῶν αὐτῶν, τοὺς δὲ φιλοπονωτέρους ἀκμαιοτέρους ἐργάζεσθαι. οὐδὲν γὰρ οὕτως οἶδε πόθον ψυχαῖς τῶν τε ἀρχὴν παραγαγεῖν, καὶ προαγαγεῖν παρηγμένον, ὡς εὐφημία περὶ τὰ εὐφημούμενα, τοῖς μὴ παντάπασι βεβλακευμένοις καὶ νωθροῖς τὴν διάνοιαν. ὅσοι δὲ ἐπὶ πόσον ἀρετῆς ἤδη προβεβηκότες τυγχάνουσι, τούτοις εὐφροσύνην οὐ τὴν τυχοῦσαν χαρίζεται ἡ περὶ τοὺς ἀγαθοὺς εὐφημία, εἰ δεῖ

Σολομῶντι πείθεσθαι, Ἐγκωμιαζομένου δικαίου λέγοντι, εὐφραίνεσθαι τοὺς λαούς. Πρόσθες δέ, ὡς οὐδὲ μικρὰ συμβάλλεται εἰς ἀντίληψιν ἡμῶν ἐν περιστάσεσιν ἡ πρὸς τοὺς σεβασμίως τελευτήσαντας ἄνδρας τιμή, εἰ χρὴ τοῖς ὁρωμένοις εἰκάζειν τὰ ἀόρατα τῆς μεγαλουργίας τοῦ Θεοῦ. Εἰ γὰρ οὐκ ἄχρηστος τῇ ἀγαθοδότιδι τοῦ Θεοῦ προνοίᾳ τῶν ὑλικῶν αἰτιῶν ἡ τάξις ἐπὶ τῶν ὁρωμένων εἰς διεξαγωγήν, καὶ διοίκησιν τοῦ παντός, εἰκός ἐστι καὶ πρὸς διανομὴν τῶν ὑπὲρ φύσιν χαρισμάτων τοῦ τελεταρχικοῦ πνεύματος μὴ παντάπασιν ἀχρήστους εἶναι τὰς τῶν θείων ἀνδρῶν πρεσβεύσεις καὶ μεσιτείας. Πρὸς δὴ ταῦτα, καὶ ἀπιδοῦσα ἀνέκαθεν ἡ τῶν εὐσεβῶν ὁμήγυρις, ἐν εἰκόσι καὶ λόγοις τῶν θεαρέστως πολιτευσαμένων τὰς πράξεις καὶ τὰ κατορθώματα ἐκτίθεσθαι εἴωθε, πρὸς οὓς ἀπευθύνειν τε καὶ ῥυθμίζειν τῶν πιστῶν ἕκαστος ἔχοι τὸν ἑαυτοῦ βίον. Ἐπειδὴ οὖν καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁσίως, καὶ θεαρέστως βιώσαντα τὸν ἐν τοῖς Ὁμαλοῖς καλουμένοις χωρίοις τῆς νήσου Κεφαλληνίας Θεῖον Γεράσιμον, τύπον γενέσθαι τοῦ κατὰ Χριστὸν πολιτεύματος, καὶ θείας ἀρετῆς χαρακτῆρα, οὗπερ αἱ ἐν βίῳ ἀρεταί τε καὶ κατορθώματα, οὐ μόνον ὑπ' ἀνθρώπων θαυμάζονται, καὶ πανταχοῦ κηρύττονται παρὰ τῶν εἰδότων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ Θεοῦ πολλῷ μᾶλλον ἐπιβεβαιοῦνται, καὶ ἐπισφραγίζονται καθ' ἑκάστην τοῖς θαύμασιν, ὅσα εἰς ὠφέλειαν τῶν δεομένων καὶ καταφευγόντων εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ τέμενος ἡ μεγαλόδωρος τοῦ ἀγαθαρχικοῦ Πνεύματος ἀπεργάζεται χάρις, ἡμεῖς καὶ εὐσεβεῖν προθυμούμενοι τὰ πρὸς τὸν Θεὸν ἐν τῷ τὴν προσήκουσαν ἀπονέμειν τοῖς θείοις ἀνδράσι τιμήν, καὶ τῆς κοινῆς τῶν πιστῶν ὠφελείας προνοούμενοι, συνῳδὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν θείοις πατράσι τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας ἔθει κατακολουθοῦντες, Συνοδικῶς θεσπίζομεν, διοριζόμεθα, καὶ ἐν ἁγίῳ διακελευόμεθα Πνεύματι, γνώμῃ καὶ τῶν παρευρεθέντων Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν, τοῦ τε Ἀντιοχείας, καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων, Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν

Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν· Ἀρχιεπισκόπων τε καὶ Ἐπισκόπων, καὶ τιμιωτάτων Κληρικῶν, ἵνα ὁ προρρηθεὶς ἐν ἁγίοις Γεράσιμος, ἐτησίοις Ἱεροτελεστείαις καὶ ἁγιστείαις τιμῷτο, καὶ ὕμνοις ἐγκωμίων γεραίροιτο, καὶ ἐν ἀριθμῷ τῶν ὁσίων καὶ ἁγίων ἀνδρῶν καταλέγοιτο ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, οὐ μόνον ἐν τῇ νήσῳ τῶν Κεφαλληναίων, ἀλλ' ἐπὶ πάσης τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης τῶν εὐσεβῶν Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ μὴ προσδεξάμενος τὴν Συνοδικὴν ταύτην ἀπόφασιν, ἢ ὅλως ἀντειπεῖν τολμήσας, μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν, ἀποκοπτέος τῆς τῶν εὐσεβῶν ὁμηγύρεως, καὶ τοῖς πᾶσιν ἔστω ὡς ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης, κατὰ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου φωνήν, εἰς γὰρ ἀΐδιον μνήμην καὶ διηνεκῆ τοῖς πᾶσιν ἀσφάλειαν τὰ παρόντα Κανονικῶς τε καὶ Συνοδικῶς ἀποφηνάμενοι ἐπιδεδώκαμεν.

Ἐν ἔτει ἑπτάκις χιλιοστῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ, Μηνὶ Ἰουλίῳ, Ἰνδικτιῶνος πέμπτης.

Κύριλλος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἰωακεὶμ ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης Ἀντιοχείας.

Θεοφάνης ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Κυζίκου Παρθένιος.

Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης.

Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Γαβριήλ.

Ὁ Ἀγχιάλου Παρθένιος.

Ὁ Ἀδριανουπόλεως Ἄνθιμος, ὁ μετέπειτα Πατριάρχης χρηματίσας.

Ὁ Νεοκαισαρείας Βενέδικτος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Προικοννήσου Κλήμης, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι.

Ταπεινὸς Ἐπίσκοπος Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου Παρθένιος μαρτύρομαι εἶναι ἀντίγραμμα ἐκ τοῦ ἀρχετύπου τοῦ ἐνταῦθα εὑρισκομένου.

ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΚΟΣΤΗ.

ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΚΗΤΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχ. η΄. καὶ στιχολογεῖται τὸ Μακάριος ἀνήρ, οἱ τρεῖς Ψαλμοί, στιχ. προσόμοια, ἦχος, α΄.

Πανεύφημοι Μάρτυρες ὑμᾶς.

Πάτερ Γεράσιμε τὰ σὰ θεῖα κατορθώματα, ἀνθρώπων γένος ἐξέστησαν, καὶ κατεπλάγησαν, ἅπαντα Ἀγγέλων, τὰ σεπτὰ στρατεύματα, μεθ' ὧν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τελούντων σου, ἀεὶ τὴν ἔνδοξον, θείαν μνήμην καὶ σωτήριον, μνημονεύων μὴ παύσῃ πρὸς Κύριον.

Πάτερ Γεράσιμε ἡ σὴ στάσις ὁλονύκτιος, καὶ τῶν δακρύων ἡ ἔκβλυσις, πάσας κατέσβεσε, σαρκικὰς ὀρέξεις, πρὸς Θεὸν πτερούμενος, καὶ νοῦν καὶ τῆς καρδίας τὰ ὄμματα, ὃν καθικέτευε δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Γεράσιμε φωτὸς θείου ἐμφορούμενος, καταστράπτεις τελεώτατα, τῆς ἐπιλάμψεως, καλλονῆς ἀρρήτου, καὶ θείας μεθέξεως, ᾗ νῦν λαμπροφανῶς παριστάμενος, Χριστὸν δυσώπησον, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος. Δόξα, ἦχος, α΄.

Τὸν θεοειδῆ ἀσκητήν, καὶ νεοφανῆ ἐκ τῆς ἑῴας ἀστέρα θεῖον Γεράσιμον εὐφημήσωμεν, οὗτος γὰρ ἔτι ζῶν μεγάλως ἠγωνίσατο, ταῖς ἐπαγρύπνοις αὐτοῦ στάσεσιν, ἀμέσως παρι-

παριστάμενος τῷ Κυρίῳ, διὸ καὶ μετὰ θάνατον ἡ θεία σορὸς αὐτοῦ, τοῖς προσιοῦσιν ἀενάως πηγάζει τὰ θαύματα, ὑπὲρ ὧν καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εἴσοδος. Τὸ Φῶς ἱλαρόν, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Ζήτει εἰς Ὅσιον. Ἀπόστιχα, ἦχος, β΄.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σὲ νεκρόν.

Ὅτε σε ἐκ τῶν δε τῶν φθαρτῶν, μάκαρ ὁ διάπυρος ἔρως Θεοῦ ἐξήρπασε, τότε σὺ τὴν ἔφεσιν πᾶσιν ἀνέθηκας, καὶ αὐτῷ ἠκολούθησας, μακρὰν φυγαδεύων, εἰς ἔρημον ἄβατον, ἐν ᾗ ὡμίλεις Χριστῷ. ὃν νῦν δυσωπῶν μὴ ἐκλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἀεί σε τιμώντων, καὶ μακαριζόντων ἱερώτατε.

Στίχος. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος.

Νέος ἀνεδείχθης ἀσκητής, καὶ Θαυματουργὸς Θεοφόρε, ἐχθρὸν σφαξάμενος, τὸν μισανθρωπότατον καὶ δολιώτατον, τὸν εἰς ὕψος καυχώμενον, καὶ γένος ἀνθρώπων, παμπήδην γελάσαντα καὶ ἀπατήσαντα. ὅθεν τὴν ἁγίαν σου μνήμην, πόθῳ ἐκτελοῦντες Θεόφρον, ὕμνοις ἑορτάζομεν ἑκάστοτε.

Στίχος. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Πᾶσαν τρικυμίαν τῶν παθῶν, Πάτερ κατεμάρανας σφόδρα τῇ ἐγκρατείᾳ σαρκός, ἄλλος ὥσπερ ἄσαρκος ἐν γῇ ἠγώνισαι, τὰς ὀρέξεις νεκρώσας σου, τοῖς πόνοις καὶ μόχθοις, θεῖον καταγώγιον γέγονας Πνεύματος. ὅθεν σου τὴν πάνσεπτον μνήμην, ἡμῶν ἐκτελούντων προσφόρως, μέμνησο πολύτλα παμμακάριστε. Δόξα, ἦχος, πλ. δ΄.

Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Μετὰ τό, Νῦν ἀπολύεις, Τροπάριον, ἦχος, δ΄.

Τῆς μονῆς τὸν προστάτην καὶ ἐν σαρκὶ Ἄγγελον, καὶ Θαυματουργὸν Θεοφόρον, νεοφανέντα ἡμῖν, ἐπαινέσωμεν πιστοί, ὅτι ἀξίως ἐκ Θεοῦ ἀπείληφεν ἰαμάτων τὴν ἀένναον χά-

χάειν, ῥώννυσι τοὺς νοσοῦντας, δαιμονῶντας ἰᾶται. διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν βρύει ἰάματα.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Εἰς τὴν Λιτὴν, τὰ παρόντα ἰδιόμελα. Ἦχος, δ'.

Ὅτε ἐξεδήμησας Θεοφόρε Γεράσιμε πρὸς τὸν σὸν πλάστην, καὶ δημιουργὸν Χριστὸν τὸν Θεὸν, παρῆσαν αἱ ὅσιαι μονάζουσαι, θρηνοῦσαι καὶ λέγουσαι, διδάσκαλε μὴ ἐάσῃς ἡμᾶς ὀρφανὰς, αἷς δι' οἶκτον ἐδόμησας τὸ θεῖον μονύδριον, ἐν ᾧ αἱ προστρέχουσαι τῶν βιωτικῶν θορύβων διασώζονται. διὸ πρέσβευε Θεομακάριστε Χριστῷ τῷ Θεῷ τοῖς εὐσεβῶς ἐκτελοῦσι τὴν μνήμην σου, δωρηθῆναι ἡμῖν ἱλασμὸν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δεῦτε ἅπαντες πιστοὶ πρὸς τὸν ὅσιον δράμωμεν Γεράσιμον, οὗ τὰ παλαίσματα, καὶ τὰς θείας ἀριστείας ἐκμιμούμενοι, τοῦτον ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς καταστέψωμεν, βοῶντες, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτὸν, μὴ ἀποκάμῃς ταῖς πρεσβείαις σου Πάτερ δεόμεθα, πρεσβεύειν τῷ πάντων δοτῆρι Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς τῶν ὀρθοδόξως τελούντων τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μνήμην σου.

Ἦχος, δ'.

Πάτερ Γεράσιμε νέος ἀθλητὴς τοῖς παλαίσμασι τῆς συνειδήσεώς σου ἀναδειχθεὶς, ὄργανον γέγονας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὗ τῇ ἐλλάμψει μονὴν ἐκ βάθρων θείαν ἐμπνευσθεὶς, ἀνήγειρας, καὶ ᾠκοδόμησας, ἐν ᾗ τὰς εὐχάς σου προσανεπέμψω Θεῷ. διὸ αἱ ἐν αὐτῇ ἀσκοῦσαι μονάστριαι τὴν σὴν ἐτήσιον ὁλοχερῶς ἐκτελοῦσαι μνήμην, γεραίρουσι τὸν σὲ δοξάσαντα Κύριον. ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς τῶν ὀρθοδόξως ἐκτελούντων σου τὸ μνημόσυνον.

Δόξα, ἦχος, πλ. ά.

Βασιλεῦ Οὐράνιε, οἶδα πόσα δύνασαι ἐκτελεῖν θαυμάσια, τὸν θεῖόν σου καταπλουτίσας Γεράσιμον τὸν Θεόφρονα. φυτευμένος γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου, ἐξήνθησε δικαίως, καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἐπλήθυνε τὰ πνευματικὰ σπέρματα, ὑπογραμμὸς καὶ τύπος αὐτῇ, καὶ ἡμῖν ταῖς θείαις ἀρεταῖς, γενόμενος.

μενος.

μενος. Διὸ ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου ἱκεσίαις, ὡς παῤῥησίαν ἔχοντος πολλὴν, τῆς βασιλείας σου ἀξίωσον ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς, καὶ πόθῳ ἑορτάζοντας τὴν ἀεισέβαστον μνήμην αὐτοῦ.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ.

Εἰς τὸν Ὄρθρον, εἰς τὴν ά. καὶ β'. στιχολ. κάθ. τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν πολυέλεον. Εἶτα τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ τετάρτου ἤχου. τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τὰ ἑξῆς κατὰ τάξιν εἰς ὅσιον. Εἶτα ὁ Κανὼν φέρων τήνδε τὴν ἀκροστιχίδα, χωρὶς τῶν Θεοτοκίων. Μέλπω γέρας τιμῆεν ἀσκητὴν Νέον.

Ἦχος, ά. Ὁ Εἱρμός.

Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε.

Μηδείς σου ἄλλος Γεράσιμε, νεοφανὴς ἐφάμιλλος γέγονε, βίον ἐνάθλων ἀσκήσεως, ἔνθεον θεωρίας ἀξιωθεὶς, θείας ἐπιπνοίας, ὡς ὁ θεῖος Μωϋσῆς πανσόφως ἔδοξε.

Ἔνθους ἐγένου πανόλβιε, ἐν θείαις προσευχαῖς σου ἱστάμενος, Θεὸν ἐνορῶν παντέλειον, ὄμματι διανοίας καθαρτικῷ. Ὅθεν συναυλίζῃ, τοῖς ὁσίων ἀσκητῶν Πάτερ σκηνώμασι.

Λαμπρὸς ὁ βίος σου ἔδοξε, εἰς ἅπαντα τὸν Κόσμον ἐξέλαμψε, φαιδρῶς καταστίλβων ὅσιε, θείαις σου ἀριστείαις πλουτοποιὲ, τῶν ἀπαυγασμάτων, τῶν ἐκ Θεοῦ τοῦ πάντα λόγῳ τεκτήναντος.

Θεοτοκίον.

Σαρκὸς φανεὶς ὁμοιώματι, ὁ λόγος τοῦ Πατρὸς παναμώμητε, ἐκ σοῦ τεχθῆναι ηὐδόκησε, πᾶσαν τὴν ἁμαρτίαν τὴν τοῦ Ἀδὰμ, πάναγνε καὶ Εὔας, ἀπέτεμε διὰ σοῦ, Θεοχαρίτωτε Δέσποινα.

Ὠδὴ, γ'. Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων.

Πᾶσάν σου τὴν σάρκα, ὑπετάξω νηστείαις τῷ πνεύματι, καὶ κακουχίαις τῶν δαιμόνων, καὶ ἐνέδρας τὰς τούτων, σαυτὸν,

τὸν, Πάτερ καθηράμενος. ὁλοσχερῶς ἐκολλήθης Χριστῷ, τῷ σὲ καταστέψαντι.

Ὤφθης ἐκ κοιλίας, καταγώγιον θεῖον τοῦ Πνεύματος, φωταγωγούμενος ταῖς τούτου ἐπιπνοίαις παμμάκαρ, ἔνθεν φωτὸς ἔμπλεως γενόμενος, καὶ θείᾳ λάμψει τὸν νοῦν Πάτερ αὐγαζόμενος.

Γένος σου θεόφρον, καὶ πατρίδα καὶ πλοῦτον κατέλιπας, ἀκολουθήσας ἐκ καρδίας προσταγαῖς τοῦ δεσπότου, ἔνθεν τούτῳ παριστάμενος, καθικετεύεις αὐτὸν ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν ὑμνούντων σε. Θεοτοκίον.

Ἡ Ἁγιωτέρα, γενομένη τῶν ἄνω δυνάμεων, σὺ εἶ Παρθένε Θεοτόκε, προστασία καὶ σκέπη τῶν σοὶ προστρεχόντων ἄχραντε. μὴ οὖν παρίδῃς ἡμᾶς ἐκτενῶς, αἶνόν σοι προσάγοντας. Κάθισμα, ἦχος, ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὸν Νέον Ἀσκητὴν καὶ σεπτὸν ὑπηρέτην, Χριστοῦ τοῦ δι' ἡμᾶς ἐκ Παρθένου τεχθέντος, αὐτὸν ἀνυμνήσωμεν, καὶ συμφώνως δοξάσωμεν. οὗτος ἔφθασεν εἰς οὐρανίους θαλάμους, καὶ ἀπήλαυσε τὰ τῶν καμάτων ἀφθόνως βραβεῖα τὰ τίμια.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Παμύμνητε ἁγνὴ Παναγία Παρθένε, ἡ μόνη τῶν πιστῶν προστασία καὶ σκέπη, ἡμᾶς περιφρούρησον μεσιτείαις σου πάντοτε, πρὸς τὸν Κύριον τὸν σὸν Υἱὸν, καὶ Δεσπότην, ὅπως εὕρωμεν ἁμαρτημάτων τὴν λύσιν ἐν ὥρᾳ τῆς κρίσεως.

Ὠδὴ, δ'. Ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί.

Ἔφθασας Ἀγγέλων τὴν πληθὺν, βιώσας ὑπὲρ ἄνθρωπον, καὶ ἀριστεύσας ἐν γῇ ὡς ἄσαρκος, ἐδείχθης τοῖς μονασταῖς θεῖον ὄντως ἔσοπτρον, πάσας λαμπηδόνας ἀποπέμπον, τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, θείαις ἀγλαΐαις κοσμούμενος.

Ῥάβδος σου ἡ θεία καὶ σεπτὴ, θαυμάτων πλήρης γέγονε. καὶ νοσημάτων πάντων ἑκάστοτε, ἀπήλαυνε τὰ δεινὰ πάθη, καὶ οἰδήματα, τῶν μετ' εὐλαβείας προσπιπτόντων αὐτῇ ἐξ εἰλικρινοῦς Πάτερ Θεοφόρε ψυχῆς.

Ἀγῶνας ἐνθέους ἐπὶ γῆς παμμάκαρ ἐκτετέλεκας, δικαιοσύνης νόμῳ ἑπόμενος, καὶ πόνων τὴν ἀμοιβὴν ἅπασαν καρπούμενος, τοὺς τῆς ἀρετῆς καρποὺς ἐδρέψω, καὶ ἐκομίσω ἐκεῖ τῶν θείων σου ἄθλων τὸν Στέφανον. Θεοτοκίον.

Ἁγίων Ἀγγέλων στρατιαὶ ὑμνῆσαι οὐ δεδύνηνται, καὶ κατ' ἀξίαν ἐγκωμιάσαι σε τοῦ πάντων δημιουργοῦ Μητέρα τὴν ἄσπιλον. ὃν ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ δυσώπει κινδύνων καὶ πειρασμῶν, ἐλευθερωθῆναι τοὺς δούλους σου.

Ὠδὴ, έ. Θεὸς ὢν Εἰρήνης.

Σαρκὸς ἔξω Πάτερ ἐγένου ἀεὶ, ἀρετὴν ἐξασκήσας τὴν ἄϋλον. καὶ βίον ἀνεπίληπτον τελέσας ἐμφανῶς, πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Κόσμῳ, τὰ σὰ ἐκμιμουμένοις κατορθώματα θεῖα, μάκαρ Θεόληπτε Γεράσιμε.

Τὴν σὴν πολιτείαν ἀνθρώπινος νοῦς, ἐννοῆσαι θεόφρον οὐκ ἴσχυσε, καὶ ῥόπους τῶν ἀγώνων σου τῶν θείων καὶ σεπτῶν, οὕσπερ ἐπολιτεύσω ἔτι ζῶν ἐν τῷ Κόσμῳ, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύων Θεῷ τῷ πάντων βασιλεύοντι.

Ἰδών σου τὸ ἄπλαστον ὁ πάντων Θεὸς, καὶ ἡσύχιον Πάτερ καὶ ἄκακον, ἐδόξασεν, ἐτίμησε στεφάνοις ἀρετῶν. ἔνθα περιχορεύεις οὐρανίοις παστάσιν, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύων Θεῷ τῷ πάντων βασιλεύοντι. Θεοτοκίον.

Ὁ Λόγος Παρθένε ἐκ σοῦ προελθὼν, ἀπορρήτως ἀφράστως ἐπέφανε, καὶ αὖθίς σε κατέλιπεν Ἁγνὴν καὶ καθαρὰν, ὥσπερ ἦς πρὸ τοῦ Τόκου, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μᾶλλον μετὰ τόκον μένεις ἁγία Ἀειπάρθενος.

Ὠδὴ, ς'. Σπλάγχνων Ἰωνᾶν.

Μέγα καὶ φρικτὸν ἐτέλεις τεράστιον, ἐν κόσμῳ σοφὲ καὶ ἐν μονῇ σου τὸ πρίν. καὶ τὸ σῶμά σου τὸ σεπτὸν καὶ σεβάσμιον ὅσιε, ἐνεργεῖ καὶ μετὰ θάνατον ὡς πρότερον, ἔμπνουν, καὶ ζῶν τὰ μυστήρια, διετέλει ἀΰλως ἑκάστοτε.

Ἤρθης ἀπὸ γῆς εἰς ὕψος αἰθέριον, Ἀγγέλοις συνὼν καὶ ἀγαλλόμενος, καὶ κατέλιπες μοναζούσαις τὴν θείαν εὐλόγησιν,

ἀρηνωδίειν ταύτας καὶ τὴν μνήμην σου, μάκαρ, ἐκτελεῖν σοι πάντοτε, ἵνα εὕροιεν χάριν καὶ ἔλεος.

Ἔδυ σου εἰς γῆν τὸ σκῆνος Θεόπνευστε, καὶ ἐν Οὐρανοῖς τὸ θεῖον πνεῦμά σου, μεταβέβηκεν ἐκ φθορᾶς εἰς ἀθάνατον εὔκλειαν, καὶ Τριάδι τῇ ἁγίᾳ νῦν παρίσταται. ᾗπερ καὶ πρεσβεύεις πάντοτε, ὑπὲρ πάντων τῶν πίστει ὑμνούντων σε.

Θεοτοκίον.

Λάμψον ἐν ἐμοὶ τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, Παρθένε Ἁγνὴ ἀειμακάριστε, καὶ πανάμωμε, μεσιτείαις σὸν Υἱὸν ἱκέτευσον, καὶ δυσώπησον αὐτὸν Θεοχαρίτωτε, δοῦναί μοι τελείαν ἄφεσιν τῶν κακῶν, ὧν αὐτὸν παρεπίκρανα.

Κοντάκιον, ἦχος, δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐγκρατείᾳ ὅσιε τὸν νοῦν καθάρας, καὶ ἁγνείᾳ σώματος καταλαμπρύνας τὴν ψυχὴν, ἀνεπτερώθης πρὸς ἄληκτον, καὶ θείαν δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰκοστῇ. Μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ Νέου Ἀσκητοῦ.

Γεράσιμος κάλλιστον ἤρατο κλέος.
Ἐκ τῆς ἄνωθεν ἀγλαῆς εὐκοσμίας.
Ἔκτῃ πινυτὸς ἔκθανε φῶς δεκάτῃ Γεράσιμος.

Οὗτος ὁ ὅσιος καὶ νεοφανὴς ἀστὴρ Γεράσιμος, ἐκ τῆς περιφήμου Πελοποννήσου ἀνέτειλεν ἐξορμώμενος. ἐκ κώμης λεγομένης Τρίκκης, κατὰ δὲ τὴν κοινὴν συνήθειαν Τρίκκαλα λεγομένης. τούτου δὲ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι σφόδρα ἐτύγχανον. ὧν ὁ μὲν Πατὴρ Δημήτριος, ἡ δὲ Μήτηρ Καλὴ ὠνομάζοντο, τὸ ἐπίκλην δὲ Νοταράδες. Γεννηθεὶς τοίνυν ὁ Μακάριος ἐξ αὐτῶν, εὐθὺς εἰς τὴν τῶν Ἱερῶν γραμμάτων ἐκδίδοται μάθησιν. δεξιᾶς δὲ τυχὼν φύσεως τὴν θείαν γραφὴν ἐκπεπαίδευτο. Ἀπανάστας δὲ τῆς πατρίδος, τῇ τῆς Ζακύνθου νήσῳ ἐπιβαίνει, ἐν ᾗ διατρίψας ὀλίγον, ἔξει-

σι

σι ταύτης, καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν περινοστήσας, εἰς Θετταλίαν ἀφίκετο. εἶτ' ἄνεισιν ἐκεῖθεν εἰς Εὔξεινον πόντον, μεθ' ὃν εἰς Βυζάντιον, καὶ Προποντίδα, καὶ Χαλκηδόνα, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τὰ πέριξ τοῦ Βυζαντίου εἴασε περιελθὼν ἀνιστόρητά τε, καὶ ἀθεώρητα. κἀκεῖθεν ἀπάρας, τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθω καταλαμβάνει, ἔνθα τὰ κάλλιστα τῆς ἀρετῆς παρὰ τῶν ἐκεῖσε ἀσκουμένων μοναχῶν ἀπεῤῥανίσατό τε καὶ ἀπεδρέψατο. διεγνωκὼς δὲ ἐκεῖθεν ἀπᾶραι, τοὺς Ἱεροὺς, καὶ σεβασμίους τόπους τῆς Ἱερουσαλὴμ καταλαμβάνει, προσκυνῆσαι καὶ αὐτοὺς ἐπειγόμενος. ἔπειτα καὶ τὸ Ἅγιον ὄρος τὸ Σίναιον, καὶ Ἀντιόχειαν, καὶ Ἀλεξάνδρειαν, καὶ Δαμασκὸν, καὶ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον, καὶ Λιβύην, καὶ τὴν Ἑῴαν σχεδὸν πᾶσαν εἰπεῖν. Ἐν Ἱεροσολύμοις δὲ παροικήσας, χειροτονεῖται παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου Πατριάρχου Κυρίου Γερμανοῦ, τοῦ τηνικαῦτα τὸν θρόνον τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ἰθύνοντος, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ πρεσβύτερος. πρότερον κανδηλάπτης ἐν τῷ ἁγίῳ τάφῳ χρόνον ἕνα ποιήσας. ὑπηρέτησε δὲ κἀν τούτοις, καὶ τῷ ἁγίῳ τούτῳ πατριάρχῃ ἔτη δώδεκα. ἐποίησε δὲ καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ τὸ τεσσαρακονθήμερον νῆστις διατελέσας κατὰ μίμησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ αὖθις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πατριαρχεῖον. μὴ δυνηθεὶς δὲ ἐκεῖσε διαμεῖναι μέχρι τῆς αὐτοῦ βιοτῆς, ἔκδοσιν συγχωρήσεως παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου ᾐτήσατο ἀπελθεῖν ὅπῃ καὶ βούλοιτο. ἐνθέντοι ἀπάρας ἐκεῖθεν τὴν τῶν Κρητῶν νῆσον, φθάσας ἀφῆκτο. ταύτης δὲ ἐκβὰς, εἰς Ζάκυνθον προσαποπλέει, ἐν ᾗ τὴν ἀσκητικὴν διαγωγὴν μετιὼν ἐν πέντε τοῖς ἔτεσι παρῳκηκὼς, ὡς ἄσαρκος ἐν σαρκὶ ἠγωνίζετο τῇ θείᾳ δυνάμει ῥωννύμενος. ἐν οἷς χρόνοις τοῖς τῶν ἑβδομάδων μησὶν ἦν ἐσθίων ἄνευ ἅλατος κολοκύνθην, τὸν δὲ ἐπίλοιπον χρόνον ὄσπρια ἦν αὐτῷ ἡ τροφὴ, καὶ αὐτὰ, ἄνευ ἄρτου, βεβρεγμένα. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ ἠσκεῖτο ὁ ἅγιος, σπήλαιον ἦν, ἐν ᾧ διῆγε μονώτατος. Ἀπῆρε δὲ ἐκεῖθεν, καὶ εἰς Κεφαλληνίαν τὴν ἀντικρὺ Ζακύνθου νῆσον διεπορθμεύσατο.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑ

ἢ καὶ ἐπιβάς, ἕνδεκα μίλια ἔν τινι τόπῳ σπηλαίῳ καλουμένῳ πρὸς
τοῖς πέντε ἔτεσι παρῴκησεν. εἶτα προσαναβὰς εἰς τόπον τινὰ
Ὁμαλὰ ὀνομαζόμενον πλησίον κωμοχώρων τυγχάνοντα, εὑ-
ρίσκει ναόν τινα παλαιὸν ἐν αὐτῷ, ὅνπερ ἀνανεώσας ἐκ βά-
θρων, ᾠκοδόμησε τοῦτον καὶ μετήγαγεν εἰς μοναστήριον γυναι-
κεῖον. ἐδείματο δὲ ἐν αὐτῷ καὶ οἰκίσκους, καὶ κέλλας σὺν τῷ τού-
των περιτειχίσματι. ἔνθα κανονικὰς εἰκοσιπέντε τῷ ἀριθ-
μῷ συναγήοχε, καὶ Νέαν Ἱερουσαλὴμ τὸν θεῖον Ναὸν ἐπωνό-
μασε, καὶ ὁσημέραι τὰς μοναζούσας διετέλει διδάσκων τὴν πνευ-
ματικὴν, καὶ ἰσάγγελον πολιτείαν. ταύταις δὲ συνὼν καὶ αὐ-
λιζόμενος, μεγάλους ἀγῶνας διὰ νηστείας, καὶ κακουχίας τοῦ σώ-
ματος, καὶ στάσεως ὁλονύκτου ἐπεδείξατο. ἔφθη δὲ διηνεκῶς τὶ
ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδομηθείσῃ μονῇ, τὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ, πρὶν
ἐκεῖσε ἐλθεῖν χρόνους τριάκοντα, ἄρτου τὸ σύνολον μὴ γευσά-
μενος. καθαγνίσας οὖν ἑαυτὸν, καὶ δάκρυσι ποταμηδὸν ἀπο-
πλύνας καὶ ἐκκαθάρας, καὶ θαυμάτων χάριν παρὰ Θεοῦ εἰλη-
φὼς, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γέγονε καταγώγιον. οὗ τῇ ἐπι-
λάμψει καὶ αἴγλῃ ἀνομβρίας οὔσης ὕδωρ διὰ προσευχῆς καταγα-
γὼν ἱκανῶς τὴν γῆν κατήρδευσεν. ἔτι δὲ καὶ δαιμονῶντας ἰά-
σατο, καὶ ἀσθενοῦσι τὴν ῥῶσιν ἐχαρίσατο. Φθάσας δὲ εἰς βα-
θύτατον γῆρας, καὶ πολλῶν θαυμάτων πλήρης γενόμενος, καὶ
γνοὺς τὴν αὐτοῦ τελευτὴν πρὸ ἡμερῶν, καὶ τὰς μοναστρίας συγ-
καλεσάμενος, καὶ αὐταῖς συνταξάμενος, καὶ κατηχήσας αὐτὰς,
καὶ συγχώρησιν παρ' αὐτῶν ἐξαιτήσας, καὶ ἐπευλογήσας αὐτὰς,
καὶ πᾶσι χριστιανοῖς τὴν τελείαν συγχώρησιν δεδωκὼς, καὶ
ἐπευξάμενος τῷ Θεῷ, τὸ πνεῦμα παρέθετο, ζήσας τὰ πάν-
τα ἔτη ἑβδομήκοντα, καὶ μικρόν τι πρός. Ἔζησε δὲ ἐξότου εἰς
τὴν μονὴν ἀφίκετο, ἐνιαυτοὺς δέκα πρὸς τοῖς ἐννέα. τοὺς δὲ
λοιποὺς ἔνθεν κἀκεῖθεν περινοστῶν διετέλεσεν, ὡς ἔφημεν
ἀνωτέρω. τὰ δὲ ἄλλα θαύματα, καὶ τὰς ἐν γῇ αὐτοῦ ἔτι ζῶντος
παλαίστρας, καὶ ἀριστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ κατατήξεις τοῦ σώμα-
τος, καὶ τὰς δακρύων πηγὰς καὶ ἐπιρροὰς, καὶ πρὸς τοὺς ὑπεναντίους

ἀγω-

ἀγῶνας καὶ παρατάξεις, ἀδύνατον γραφῇ παραδοῦναι. Ἐκοι-
μήθη δὲ ὁ Ἅγιος οὗτος Γεράσιμος ἐν ἔτει, τῆς ἐνσάρκου τοῦ Σω-
τῆρος ἡμῶν οἰκονομίας χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἐννάτῳ, Αὐ-
γούστου δεκάτῃ πέμπτῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἑορτά-
ζεται καὶ ἡ τῆς Θεομήτορος μετάστασις, διὰ τοῦτο ἡ τοῦ Ἁγίου τοῦ-
δε μνήμη μετετέθη τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ὀκτωβρίου Μηνός, ἐν ᾗ
καὶ ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου αὐτοῦ γέγονε παρὰ τοῦ Πατριαρχι-
κοῦ ἐξάρχου ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ τηνικαῦτα τὸν ἀποστολικὸν τῆς
Κωνσταντινουπόλεως διϊθύνοντος θρόνον. τὰ δὲ μετὰ τὸν θά-
νατον αὐτοῦ θαύματα, ἃ τὸ Ἱερὸν αὐτοῦ Λείψανον ὅσαι ὧραι
τυγχάνον διατελεῖ, ἀφίημι ταῦτα λέγειν, καὶ ἐπεκδιηγεῖ-
σθαι, πάμπολλα ὄντα. ἑνὸς δὲ ὅμως ἀξιομνημονεύτου μνημο-
νεύσαντες, τὰ λοιπὰ καταλείψομεν. Γυνή τις ἐκ δαιμονικῆς
ἐνεργείας ἐνδιατρίβουσα τῇ μονῇ εἰς τὸ φρέαρ κατήχθη, καὶ ἀ-
νήχθη ἀβλαβὴς τοῦ ἁγίου ἐπιφανέντος αὐτῇ, καὶ βαστάζοντος
ταύτην. οὗ καὶ τὴν φωνὴν τὴν συνήθη ἀκούσασαι αἱ κανονι-
καὶ, νυκτὸς οὔσης, ἠγέρθησαν κύκλῳ περισκοπούμεναι, εἴπου
φωνῆς αὖθις τῆς τοῦ ἁγίου ἀκούσαιεν. ἐκζητήσασαι δὲ καὶ τὴν
γυναῖκα εὑρεῖν ἐν ᾧ τόπῳ κατῴκει, οὐχ εὗρον. δαιμόνι γὰρ
ἦν κάτοχος ἡ γυνὴ, μὴ εὑροῦσαι δὲ τὸ παράπαν αὐτὴν, πα-
ρακύπτουσι καὶ εἴς τι φρέαρ ἐκεῖ πλησίον, ἰδεῖν μήπου ἐξ ἐπη-
ρείας τοῦ δαίμονος καταπέπτωκε. παρακύψασαι δὲ, ὁρῶσιν
αὐτὴν ἐπιφερομένην τοῖς ὕδασιν, ὥσπερ τινὸς ταύτην ἀορά-
τως βαστάζοντος. ἐξαγαγοῦσαι δὲ ταύτην τοῦ φρέατος, ἔμαθον
παρ' αὐτῆς, ὅτι ὁ ἅγιος ἐπιφανεὶς ταύτην ἐβάσταζεν. οὗ καὶ
τῆς ἡδύστης καὶ γλυκείας φωνῆς αὐτήκοοι ἐγένοντο αἱ μονά-
στριαι. αἵτινες τὸ παράδοξον τοῦτο θεασάμεναι, δόξαν τῷ
πάντων σωτῆρι Θεῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ ἀνέπεμψαν, τῷ ἀντιδο-
ξασθέντι ὑπὸ τοῦ δοξάσαντος αὐτὸν μεγάλου Θεοῦ ζῶντι καὶ τε-
θνεῶτι. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερ' ἄττα πλεῖστα ὡς προείρηταί μοι τὰ τοῦ
ἁγίου θαύματα, καὶ τεράστια. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος, τοῦτο μόνον
ὡς ἀναγκαῖον εἰς μέσον εἰς μνήμην παρήχθη. τὰ δὲ ἄλλα πα-

 ρελεί-

ρελείφθησαν, τοῦτο μὲν, ὅτι τοῖς πιστεύουσιν ἱκανὸν ἐστὶν ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα εἰκάσαι. τοῦτο δὲ, ὅτι τοῖς ἀπιστοῦσιν, οὐδ' ὅλος ὁ λέων φαινόμενος πείσειεν. τοῖς δὲ ἀμφιβάλλουσι, τῷ τοῦ ἁγίου Λειψάνῳ προσίτωσαν, καὶ ὄψονται οὐ μόνον σῶμα ἄφθορόν τε καὶ ἀκέραιον, ἀλλὰ καὶ πάσης εὐωδίας καὶ ἰαμάτων πηγὴν ἀνεξάντλητον. Ἦν δὲ ὁ ἅγιος κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ σώματος ὅμοιος τῷ ἁγίῳ Θεοδοσίῳ τῷ Κοινοβιάρχῃ, πλὴν τοῦ γενείου. ὑπεξάνθιζε γὰρ κατὰ τὸν πώγωνα ὁ ἅγιος οὗτος. Οὗ ταῖς εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις καὶ πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις διαφυλαχθείησαν οἱ τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν ἐκτελοῦντες μεγαλείμονες, καὶ μονάζοντες, καὶ ἐκτελοῦσαι κανονικαὶ αὐτοῦ μονάστριαι, καὶ πνευματικαὶ τούτου μαθήτριαι, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ, ζ΄. Οἱ Παῖδες εὐσεβείᾳ.

Νηφάλιος καὶ φρόνιμος ἐγένου Θεοφόρε πρὸς Θεὸν πτερούμενος, θείαις ἐμπρέπων καλλοναῖς, μὴ πτοούμενος παγίδας, ἀνεβόας, μάκαρ, τοῦ ἀλάστορος, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἀνέβης εἰς τὸ ὕψος, προτιμήσας τῶν ἐνύλων καὶ γηΐνων πάνσοφε, τὰ δι' αἰῶνος ἀγαθὰ, καὶ τὴν ἄρρητον τερπνότητα, ἀνεβόας ψάλλων ἅγιε, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Στενὴν καὶ τεθλιμμένην διοδεύσας τρίβον Ὅσιε, τὴν λείαν εὗρες καὶ φαιδρὰν, τὴν ἀνάγουσαν εἰς ὕψος σε μετάρσιον, καὶ βοῶντα ὁλοψύχως τῷ Δεσπότῃ σου, ὁ τῶν Πατέρων Θεός.

Καὶ γλώσσῃ καὶ καρδίᾳ, σοὶ προσφέρω τὴν ᾠδὴν θεσπέσιε, τὴν ταπεινήν τε καὶ οἰκτρὰν, καὶ θερμῶς ταύτην ὑπόδεξαι, καὶ Χριστὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ δυσώπησον τοῦ οἰκτειρῆσαι, καὶ σῶσαι Θεοφόρε.

Θεοτοκίον.

Φιλάγαθε Παρθένε, Θεοτόκε, τὴν ψυχήν μου κακωμένην πάθεσι, σῶσον καὶ ἴασαι αὐτὴν, μεσιτείαις εὐπροσδέκτοις σου, καὶ ἐκ πάσης ἁμαρτίας ἔκπλυνον, ἡ τὸν Θεὸν ἀσπόρως συλλαβοῦσα.

Ὠδὴ,

Ὠδὴ, η΄. Θαύματος ὑπερφυοῦς.

Ἤστραψεν ἡ φαεινή σου Πάτερ μνήμη, ἀπαυγάζουσα τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ, φωτισμὸν καὶ ἔλεος πᾶσι χριστιανοῖς, παρρησίᾳ σου παμμάκαρ, εὐπροσδέκτῳ ἀεί· διὸ ἀνυμνοῦντές σου τὴν μνήμην Θεὸν σέβομεν, καὶ ὑπερυψοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τάγματα καὶ σύστημα ἀζύγων, ἱερέων καὶ μοναζουσῶν ἅμα θεόπτα, τοὺς ἱδρῶτας ὅσιε, καὶ καμάτους ἐπὶ τῆς γῆς, οὓς ὑπέστης καθορῶντα, σὲ τιμῶσιν ἀεί· Διὸ ἀνυμνοῦντές σε κραυγάζομεν· εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἥκει σου ἡ πάνσεπτος καὶ θεία μνήμη, τοῦ τιμίου σου θείου λειψάνου, συγκαλοῦσα ἅπαντας εἰς ἑστίασιν πνευματικὴν, καὶ θαυμάτων προαπηγάζουσαν ἐνέργειαν. διὸ εὐφροσύνως σὲ γεραίρομεν, εὐλογοῦντες τοὺς ἀγῶνάς σου θαυμάσιε, καὶ ὑπερυψοῦντες αὐτοὺς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Σέσωσται ἡ πεπτωκυῖα πάλαι φύσις τῶν ἀνθρώπων διὰ σοῦ Παρθένε, καὶ Θεῷ διήλεκται τῷ σεπτῷ σου τῷ τοκετῷ. καὶ τὰ κάτω σὺν τοῖς ἄνω ἀναμίγνυται. διὸ ἀνυμνοῦντές σε δοξάζομεν, τὴν Μητέρα τοῦ δεσπότου καὶ πανύμνητον, καὶ ὑπερυψοῦμέν σε πάντες εἰς αἰῶνας.

Ὠδὴ, θ΄. Μυστήριον ξένον.

Νεότητος ἄνθος καὶ κάλλος ἐμάρανας, τῆς σαρκὸς πανόλβιε τὰς ἀτάκτους ἀναπτύσεις, καὶ κινήσεις ὑπεριδὼν, ἐν οἷς ἐλαμπρύνθη σου ὁ νοῦς πρὸς Θεὸν, καὶ ἡ ψυχὴ, ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἐξαίσιον βίον ὁρῶντές σου Πάτερ, οἱ καλῶς ἀσκούμενοι, σὺν ἅμα κανονικαῖς, ἀπεθαύμασάν σε ἐξιστάμενοι, ἐν ᾧ ὥσπερ τις αἰθέριος ἀνέπτης εὐκλεῶς Θεὸν γεραίρων τὸν παντάνακτα.

Ὁλόφωτον αἴγλην λαβὼν καὶ ἀθάνατον, ἐκ Θεοῦ θεόληπτε ἀπεφάνθης ζῶν, καὶ μετὰ τέλος θαυμάτων ὑπουργὸς,

ἐν

ἐν οἷς ὑπὲρ πάντων ἱκέτευσον Θεὸν, τὸν ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ σὲ καταστέψαντα.

Ναὸν καθαρὸν Θεός σε εὑράμενος, μεγάλως ἐδόξασε, καὶ χαρισμάτων χάριν ἐπλούτισε, καὶ ἐστεφάνωσεν, ἐν ᾧ μεσιτεύεις τοῦτον ἐκτενῶς καταπεμφθῆναι τοῖς πιστοῖς τὸ μέγα ἔλεος.

Θεοτοκίον.

Ἀπόῤῥητον τόκον ὁρῶ καὶ παράδοξον, οὐρανὸν τὴν μήτραν σου, θρόνον Χερουβικὸν τὴν νηδύν σου, Παρθένε Μαρία, ἐν ᾗ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος Χριστὸς ὁ Θεὸς, ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐν Πνεύματι τῷ Ἱερῷ.

ΕΝ ἀρετῇ διέπρεψας, καὶ ἀσκήσει παμμάκαρ, σημειοφόρος γέγονας, καὶ λαμπρὸς ὑπηρέτης, Χριστοῦ τοῦ παμβασιλέως καὶ Θεοῦ τῶν ἁπάντων, ᾧ καὶ πρεσβεύεις θεόφρον ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν δούλων, τῶν ἐκ πόθου τὴν σεπτὴν, θείαν σου μνήμην τελούντων.

Θεοτοκίον.

ΕΝ γυναιξὶν ἀνέτειλας, Παναγία Παρθένε, ἐκλελεγμένη ἄχραντε, καὶ βασίλισσα κόσμου, Θεὸν γὰρ ἀπεγέννησας τὸν ῥοφέα τοῦ κόσμου, ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε κινδύνων ῥυσθῆναι πάντας, τοὺς πόθῳ σε γεραίροντας, θεοδόξαστε κόρη.

Εἰς τοὺς αἴνους ἱστῶμεν στίχ. δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος, πλ. δ΄.

Τί ὑμᾶς καλέσωμεν ἅγιοι.

ΤΙ σε νῦν προσείπω θαυμάσιε; ἀσκητήν; ὅτι γενναίως παρετάξω τοὺς ἐχθρούς. προφήτην; ὅτι προὔλεγες τὰ μέλλοντα. ἀλείπτην; ὅτι πᾶσιν ἐχορήγησας. πολλά σου τὰ κατορθώματα, καὶ μείζονα τὰ παλαίσματα. ἱκέτευε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε ὀνομάσω θεσπέσιε; χορηγὸν τοῖς ἐνδεέσι, καὶ προστάτην ὀρφανῶν. καὶ διδάσκαλον παντοίων νοημάτων εὐσεβῶν, καὶ Πέλεκυν, ἐκκόπτοντα ζιζάνια, τῆς πλάνης καὶ

ἀπά-

ἀπάτης τῶν αἱρέσεων. πολλά σου τὰ προτερήματα, καὶ ἄξια τὰ χαρίσματα. ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν προσείπω μακάριε; οὐρανόν; ὅτι τὴν δόξαν διηγήσω τοῦ Θεοῦ. ποταμόν; ὅτι ἤρδευσω πᾶσαν ἄγονον ψυχήν. ναμάτων ζωῤῥύτων πηγὴν ἄφθονον, καὶ κῆπον εὐωδέστατον καὶ πάγκαλλον, τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν πόνων σου, ὧν ἐκ Θεοῦ πιστῶς εἴληφας, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσω θεόσοφε; εὐφροσύνην μοναστῶν, καὶ γλυκασμὸν μοναζουσῶν, μεσιτείαν εὐσεβῶν, καὶ ἱερέων πλουτισμόν, φωστῆρα νοητὸν φῶς ἀπαστράπτοντα, κρατῆρα θεῖα νάματα προχέοντα, τῆς πολιτείας σου ἅγιε, ὑπέρλαμπρε καὶ θεόπνευστε, ἱκέτευε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ΄.

ΤΑ'δε λέγει ὁ Ἀββᾶς πρὸς Μοναστρίας, τεκνία εἰρηνεύετε ἐν ἑαυταῖς, καὶ μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονεῖτε, ἀλλὰ ταπεινώσατε ἑαυτὰς, διὰ τὸν ταπεινώσαντα ἑαυτὸν, δι' ἡμᾶς μέχρι καὶ δούλου μορφῆς Κύριον. αὐτὸς γὰρ ἔφη ταπεινοῖς δίδομαι χάριν. αὐτὸς ὑμᾶς φυλάξαι ὡς φιλάνθρωπος, παρέχων ὑμῖν ἄφεσιν, καὶ ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν, δι' ἐμοῦ ταπεινοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

ΣΤΙ-

ΣΤΙΧΟΙ

Μητροφάνους Ἱερομονάχου τοῦ Ναυπλίου τοῦ συγγραφέως τοῦδε τοῦ Κανόνος, Ἰαμβικοί.

Τλήμων, ταπεινός, εὐτελής, ῥακενδύτης,
Μητροφάνης, Ναύπλιος ἔξυσ' εὐτόνως,
Πόνον τε μόχθον τῆσδε συγγραφῆς ὅλον.
Ὃν οἱ ᾄδοντες ἐν ψυχῆς καταστάσει,
Μέμνησθέ μου βέλτιστοι ἀξιῶ πάνυ,
Ὅπως λάβοιμι ἀμπλακιῶν τὴν λύσιν
Ἐν ὥρᾳ φρικτῆς τῆς δίκης τοῦ Δεσπότου,
Προστασίαις Γερασίμου τοῦ ἐν Μαλαί.
Ἄνακτι Χριστῷ δόξα, τιμή, καὶ κράτος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἀντιοχείας, καὶ Κυρίλλου ἔκθεσις σύντομος τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ.

Ποίας θρησκείας εἶ ἄνθρωπε; ΚΥΡΙΛΛΟΣ Χριστιανός εἰμι. Α. καὶ τί ἐστι Χριστιανός; Κ. ὁ κατὰ Θεὸν ζῶν, καὶ εὐσεβῶς, καὶ θεαρέστως, καὶ χρηστῶς πολιτευόμενος. Α. ἐπὶ τῆς Θεολογίας πόσας φύσεις ὁμολογεῖς; Κ. μίαν. Α. ποίαν ταύτην; Κ. Θεότητα. Α. τί ἐστι Θεός; Κ. οὐσία ἀναίτιος, αἰτία τῶν ὄντων, ἤγουν παντοδύναμος, παναλκής, πάσης αἰτίας, καὶ φύσεως ὑπερούσιος αἰτία. Α. κατὰ τί διαφέρει ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός; Κ. κατὰ τὴν ὑπόστασιν, καθὸ ἐστὶν ὁ Πατὴρ ἀγέννητος, ὁ δὲ Υἱὸς γεννητός, ἐκ τοῦ Πατρὸς γάρ. Α. κατὰ τί διαφέρει τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ; Κ. κατὰ τὴν ὑπόστασιν, καθὸ ἐστὶν ἐκπορευτόν. Α. καὶ πῶς πιστεύεις; Κ. πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα, καὶ εἰς ἕνα Υἱὸν Θεὸν τὸν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς γεννηθέντα. καὶ εἰς ἓν Πνεῦμα ἅγιον παρὰ Πατρὸς ἐκπορευόμενον Θεόν. Α. καὶ λοιπὸν εἰς τρεῖς Θεοὺς πιστεύεις; Κ. μὴ γένοιτο. Α. ἀλλὰ τρεῖς φύσεις; Κ. οὐχί. Α. καὶ μὴν τρεῖς Θεοὺς ἠρίθμησας, καὶ πῶς λέγεις μὴ γένοιτο; Κ. ἀλλ' εἰ καὶ τρεῖς ἠρίθμησα, ἀλλὰ τὰ τρία διὰ τὸ τρισυπόστατον τῆς ὁμοουσίου τριάδος, καὶ ἀδιαιρέτου λέγω. ἐπείτοιγε εἷς Θεὸς ὁ Πατήρ, καὶ εἷς Θεὸς ὁ Υἱός, καὶ εἷς Θεὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ μία Θεότης ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι γνωρίζεται. καὶ μία οὐσία καὶ βασιλεία καὶ δύναμις καὶ φύ-

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

σις. Α. τί ἐστὶν οὐσία; Κ. πρᾶγμα αὐθύπαρκτον μὴ δεόμενον ἑτέρου πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σύστασιν. Α. τί ἐστὶ φύσις; Κ. τὸ καθολικὸν πρᾶγμα, καὶ περιεκτικὸν τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑποστάσεων. ἢ οὕτως. ἀληθὴς ὕπαρξις πραγμάτων, ὡς εἶναι οὐσίαν, φύσιν, μορφὴν, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Α. πόσας ὑποστάσεις ἐπὶ τῆς Θεότητος ὁμολογεῖς; Κ. τρεῖς, Πατέρα, Υἱὸν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα. Α. τί ἐστὶν Ὑπόστασις; Κ. οὐσία μετά τινων ἰδιωμάτων τῷ ἀριθμῷ τῶν ὁμοειδῶν διαφέρουσα, τουτέστι πρόσωπον ὁμοούσιον ἑτέρῳ προσώπῳ σχετικόν. Πρόσωπα δὲ λέγομεν ἐπὶ Θεοῦ, ἀσώματα καὶ ἀσχημάτιστα. Α. τί ἴδιον ἑκάστῃ τῶν τριῶν Ὑποστάσεων, καὶ τί κοινόν; Κ. ἴδιον μὲν Πατρὸς, τὸ ἀγέννητον. Υἱοῦ δὲ, τὸ γεννητόν. Πνεύματος δὲ Ἁγίου, τὸ ἐκπορευτόν. κοινὸν δὲ, ἡ Θεότης καὶ ἡ βασιλεία. Α. πόσας φύσεις ὁμολογεῖς ἐπὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Κ. δύο, Θεότητα, καὶ ἀνθρωπότητα, ὡς εἶναι τὸν αὐτὸν Υἱὸν, Θεὸν τέλειον, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. Α. πόσας φυσικὰς θελήσεις, καὶ ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ ὁμολογεῖς; Κ. δύο. μίαν Θεϊκὴν, καὶ μίαν ἀνθρωπίνην. Α. τί δὲ θέλημα Θεϊκόν; Κ. τὸ καθαίρειν τοὺς λεπροὺς, τὸ, Θέλω καθαρίσθητι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. καὶ τὸ, Ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Α. τί ἐστὶν ἐνέργεια Θεϊκή; Κ. τὸ σωθῆναι πάντας ἀνθρώπους, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ἐλθεῖν. τὸ, ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. Α. τί ἐστὶν ἀνθρωπικόν; Κ. τὸ ζητῆσαι πιεῖν, ὃ καὶ ἐπὶ σταυροῦ γέγονε, καὶ τὸ αἰτῆσαι φαγεῖν, ὡς τὸ, Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; Α. τί ἐστὶν ἐνέργεια ἀνθρωπίνη; Κ. τὸ ὁδοιπορῆσαι, τὸ κοπιᾶσαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. Α. πόσας ὑποστάσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ὁμολογεῖς; Κ. μίαν, ὡς εἶναι τὸν αὐτὸν ἕνα Υἱὸν Θεοῦ, καὶ Υἱὸν τῆς Παρθένου. Α. κατὰ τί κοινωνεῖ ὁ Υἱὸς τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι; Κ. κοινωνεῖ κατὰ τὴν φύσιν τῆς θεότητος αὐτοῦ καθὸ ἐστὶ τέλειος Θεός. κοινωνεῖ δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώποις, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ, καθὸ

ἐστὶ

ἐστὶ τέλειος ἄνθρωπος. Α. τί Θεός; Κ. εἰ θέλεις γνῶναι τί ἐστὶ Θεὸς, καὶ πῶς προσκυνεῖται, ἄκουσον συνεχῶς, καὶ γνῶθι τὸ ἀληθές. Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος, μία βουλὴ, μία σοφία, μία δύναμις. οὐχ ὁ μὲν πρὸ αἰώνων, ὁ δὲ μετ' αἰῶνας, ἀλλ' ἅμα Πατὴρ, Υἱὸς, καὶ Πνεῦμα Ἅγιον. Υἱὸς ἐν Πατρὶ, καὶ Πνεῦμα ἐν Υἱῷ, συνῆπται γὰρ ἡ φύσις, ὅθεν μία ἡ φύσις καὶ μία ἡ Θεότης, διαιρουμένη μὲν εἰς τρία διὰ τὰς ὑποστάσεις, εἰς μονάδα δὲ καταντῶσα, διὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον. Διὰ τοῦτο, καὶ Πατέρα λέγοντες, καὶ Υἱὸν καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ὁμολογοῦντες, ἕνα Θεὸν λέγομεν. τὸ δὲ Θεὸς ὄνομα, κοινόν ἐστι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. τὸ δὲ Πατὴρ, καὶ Υἱὸς, καὶ ἅγιον Πνεῦμα, οὐ κοινὰ ἰδιώματα, ἀλλ' ἰδίας ἑκάστου ὑποστάσεως. ὁ γὰρ Πατὴρ οὐ λέγεται Υἱὸς, καὶ ὁ Υἱὸς οὐ λέγεται Πατήρ. καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὔτε Πατὴρ, οὔτε Υἱὸς προσαγορεύεται. Θεὸς δὲ ἀεὶ ἡ τριὰς ὀνομάζεται. Λέγοντες οὖν τρεῖς ὑποστάσεις, ἤτοι πρόσωπα τρία, οὐ λέγομεν τρεῖς οὐσίας, ἢ τρεῖς φύσεις, ἢ Θεοὺς τρεῖς, ἀλλ' ἕνα Θεὸν, μίαν οὐσίαν, ἤτοι φύσιν ὁμολογοῦμεν, ἵνα μὴ ἀρειανίσωμεν. λέγοντες δὲ πάλιν οὐσίαν, ἤτοι φύσιν, οὐ λέγομεν μίαν ὑπόστασιν, ἵνα μὴ σαβελλιανίσωμεν. ἀλλὰ τρεῖς ὑποστάσεις, ἤτοι τρία πρόσωπα ἐν μιᾷ Θεότητι. οὐσίαν μέντοι μίαν, καὶ φύσιν πιστεύομεν. Θεός ἐστιν ἀθεώρητος οὐσία, ἀκατάληπτος νοῦς, ἀμήχανον κάλλος, ἀόρατον μέγεθος, ἀπερινόητος δόξα. Υἱὸς, ἐστὶν ἄρρητον γέννημα, ἀμύθητος λόγος, ἀνυπέρβλητος νοῦς, ἀπαράλλακτος οὐσία, φύσις ἀνεπιχείρητος, χαρακτὴρ ἐνυπόστατος. Πνεῦμα ἐστὶ νοερὸν, καὶ ἁπλοῦν, λεπτὸν, σαφὲς, καὶ τρανὸν, ἀπήμαντον, καὶ ἀμόλυντον, μονοπρόβλητον, καὶ παντεπίσκοπον. Εἰκὼν τοῦ Πατρὸς ὁ Ἥλιος. ἀκτὶς ἡλίου ὁ Υἱός. θέρμη τῆς ἀκτῖνος τὸ παράκλητον Πνεῦμα. καὶ οὕτως, ἥλιος ὁ Πατήρ. ἀκτὶς ὁ Υἱός. αἴγλη πυραυγὴς τὸ πανάγιον Πνεῦμα. βλέψον ἐπὶ τὸ στοιχεῖον τὸ τρισυπόστατον μίαν οὐσίαν, καὶ θαύμασον. καὶ ὁ μὲν Πατὴρ ὡς

ἥλιος

ἥλιος ὐδέποτε κατέλιπε τὸν Οὐρανὸν, ἐξαπέςειλε δὲ τὸν Υἱὸν ὡς ἀκτῖνα, καὶ ἀπαύγασμα ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς δὲ θέρμην τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον περιθάλπειν, καὶ διεργετεῖν τὸν ἄνω, καὶ τὸν κάτω κόσμον. Καὶ ὥσπερ ὁ ἄρτος, ὃν ἐσθίομεν ἐκ τριῶν συνέςηκε, σίτου, ὕδατος, καὶ πυρὸς γνωριζόμενος, τοιούτῳ δὴ τρόπῳ ἐννοεῖν χρὴ καὶ περὶ τῆς ἑνιαίας τρισυποςάτου θεότητος, μίαν φύσιν, καὶ τρεῖς ὑποςάσεις. ἕνα Θεὸν, καὶ τρία πρόσωπα. Υ῾πόςασις, καὶ πρόσωπον ταυτὸ ἐςί. Καὶ ἡ μὲν ὐσία, ἤτοι φύσις, τὸ κοινὸν χαρακτηρίζει τῶν ὁμοουσίων, καὶ ὁμοφυῶν ὑποςάσεων, ἡ δὲ ὑπόςασις, ἤτοι τὸ πρόσωπον; τὸ ἴδιον ἑκάςου σημαίνει, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου φέρε εἴπομεν, ὅτι καὶ πάντες ἄνθρωποι μιᾶς, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως τῷ εἴδει ἐσμέν. μία καὶ αὐτὴ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος παρὰ πᾶσιν ἐςὶν, πάντες γὰρ ἄνθρωποι ἐσμὲν ἐκ ψυχῆς τε νοερᾶς, καὶ σώματος συνεςηκότες; πολλαὶ δὲ, καὶ ἀναρίθμητοι αἱ ὑποςάσεις τῶν ἀνθρώπων. οἷον, Πέτρος, καὶ Παῦλος μιᾶς, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης εἰσὶν, ὑποςάσεων δὲ διαφόρων, καὶ κοινωνῦσι μὲν ἀλλήλοις κατὰ τὴν φύσιν, διαιρῦνται δὲ κατὰ τὰς ὑποςάσεις. Πλὴν σημείωσαι, καὶ τῦτο, ὅτι οἱ ἄνθρωποι μιᾶς μὲν εἰσὶ φύσεως τῷ εἴδει, ὁ δὲ Πατὴρ, τὸ Υἱὸς, καὶ ὁ Πνεῦμα εἰσὶ φύσεως μιᾶς τῷ ἀριθμῷ. Διὰ τῦτο Πέτρος καὶ Παῦλος εἰσὶν ὐ μόνον δύο πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι δύο. ὁ δὲ Πατὴρ, καὶ ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ Πνεῦμα εἰσὶ μὲν τρεῖς ὑποςάσεις, ἀλλ᾽ εἷς, καὶ μόνος Θεός. Ὧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Α᾽μήν.

Τ Έ Λ Ο Σ.